

Kontroll av sjukdomsfrihet från PRRS och AD 2018

Bakgrund

Svensk sjukdomsfrihet från PRRS (Porcine Reproductive and Respiratory Syndrome) och AD (Aujeszky Disease) är en viktig del i det svenska djurhälsomodellen. Sverige är sedan många år fritt från båda sjukdomarna. Inom EU är några länder fria från AD medan friheten från PRRS är unik och en fortsatt viktig konkurrensfördel när det gäller svensk djurhälsa och låg antibiotikaförbrukning. Det är av största vikt att hålla både PRRS och AD utanför landets gränser.

En kontinuerlig övervakning är avgörande för att internationellt kunna bevisa vår status samt är grunden för att snabbt kunna detektera ett sjukdomsutbrott och kunna utrota sjukdomen på nytt.

Övervakningen av AD måst ske enligt EU:s regler genom provtagning vid slakt, medan övervakningen för PRRS inte är styrd av EU och här sker provtagning i både livdjursbesättningar och vid slakt.

Gård & Djurhälsan (G&D) har i många år varit huvudman för övervakningen av PRRS och AD.

Aktiviteter under 2018

G&D och andra djurhälsoorganisationer besöker regelbundet många svenska grisbesättningar och vid dessa besök är syftet, utöver normal rådgivning och hälsokontroll, att vara uppmärksam på avvikelser inom grisarnas fertilitets- och grigningsresultat eller luftvägslidanden. I förekommande fall utförs kliniska undersökningar kombinerat med relevanta obduktioner och provtagningar för att ställa diagnos och utesluta PRRS eller AD.

Livdjursproducerande besättningar och suggpoolernas centralenheter PRRS-testas genom blodprovstagning två gånger under året. Det är speciellt viktigt eftersom djurflöden från dessa typer av besättningar kan utgöra en särskild risk vid eventuell smitta.

Prover för PRRS och AD tas även av slakteripersonal i samband med slakt av grisar vid nio av de större slakterierna i Sverige.

Under 2018 togs totalt 760 PRRS-prover i 31 livdjursproducerande besättningar och 18 suggpooler, se tabell 1. I slakteriprovtagningen togs 2 708 prover avseende PRRS och AD. Alla prover i fält- och slakteriprovtagningen som analyserats under 2018 var negativa.

Tabell 1. Antal PRRS-prover tagna i fältkontrollen under 2018

Besättningskategori	Antal Besättningar	Antal Prover
Kärn Avel	3	48
Kärn Elit	11	176
Gyltbesättningar	17	256
Suggpooler	18	280
SUMMA	49	760

Förutom övervakande provtagning och regelbundna hälsobesök av veterinär är djurägarens medvetenhet kring PRRS viktig för att snabbt kunna upptäcka ett eventuellt utbrott. Broschyren "Behåll svensk grisuppfödning PRRS fri" finns tillgänglig på G&D:s hemsida. Skriften är riktad till djurägare och beskriver de vanligaste symtomen vid PRRS.